

Valtiopäiväjumalanpalvelus 25.4.2019

Kokoonnuttuaan kello 11.30 Kansalliskirjaston edustalle lähtivät eduskunnan jäsenet, eduskunnan pääsihteeri ja eduskunnan oikeusasiamies kulkueena, puhemies ja varapuhemiehet ensimmäisinä, valtiopäiväjumalanpalvelukseen Helsingin Tuomiokirkkoon, jonne oli saapunut myös muita kutsuvieraita ja yleisöä. Kun tämän jälkeen valtioneuvoston jäsenet olivat tulleet kirkkoon ja kaikki asettuneet paikoilleen, saapui kirkkoon tasavallan presidentti Sauli Niinistö jumalanpalveluksen toimittavan papiston vastaanottamana.

Ekumeenisessa valtiopäiväjumalanpalveluksessa saarnasi Espoon hiippakunnan piispa Kaisamari Hintikka ja liturgeina toimivat johtava kappalainen Maija Kuoppala, Tuomiokirkkoseurakunta, ja kappalainen Fred Lindström, Johannes församling. Jumalanpalveluksessa avustivat arkkipiispa Leo, Suomen ortodoksinen kirkko, piispa Teemu Sippo SCJ, Suomen katolinen kirkko, ja piirikunnanjohtaja Jori Brander, Suomen Metodistikirkko. Tekstinlukijana oli eduskunnan puhemies Antti Rinne. Musiikista vastasivat urkurina johtava kirkkomuusikko Anna Pulli-Huomo ja kanttorina Inka Kinnunen sekä Helsingin Tuomiokirkon poikakuoro Cantores Minores johtajanaan kapellimestari Hannu Norjanen. Suntioina toimivat pääsuntio Petri Oittinen sekä Sarita Idman, Tuija Rautio, Iina-Karita Hakalahti, Juho Pajari ja Soila Pääkkönen. Kolehdin kantoivat partiolaiset Helsingin Hakatyttöjen lippukunnasta.

Valtiopäiväsaarnan piti Espoon hiippakunnan piispa Kaisamari Hintikka. Saarna kuului seuraavasti:

Rauha teille! Frid över er!

Rauha teille, joiden mieli on kiitollinen ja ehkä jännittynytkin uuden suuren tehtävän edessä. Rauha teille, jotka jo tunnette sen vastuun, jota tämän maan yhteisten asioiden hoitaminen käytännössä tarkoittaa.

Frid över oss alla. För alla behöver vi frid. Detta land och denna värld behöver frid mera än någonsin.

"Rauha teille" tervehtii ylösnoussut Jeesus ystäviään ja oppilaitaan. Kahden tuhannen vuoden takaisessa Juudeassa se ei ollut mitenkään tavallisuudesta poikkeava tervehdys. Mutta sille Jeesuksen seuraajien joukolle, joka juuri kuulemassamme evankeliumitekstissä on kokoontunut yhteen, hänen sanoillaan on kuitenkin aivan erityinen merkitys. Viimeiset päivät ovat olleet käsittämättömiä, yhtä tapahtumien ja tunteiden vuoristorataa. Vielä viik-

PTK 1/2019 vp Liite 10A

ko sitten he seurasivat kasvavan väkijoukon mukana opettajaansa ylös Jerusalemiin, saattoivat hänet riemua ja toivoa täynnä kaupunkiin, jossa valmistauduttiin vuoden suurimpaan juhlaan, pääsiäiseen. Tässä hän nyt tulee, luvattu Messias, joka pelastaa maahan poljetun kansansa; suo sille viimein vapauden, jota profeetat ovat jo kauan luvanneet!

Tänään meilläkin on juhlapäivä. Mutta jo huomenna koittaa arki. Te ryhdytte työhön — työhön paremman yhteiskunnan hyväksi. Teille on annettu paljon vastuuta ja työhönne kohdistuu suuria odotuksia. Miten vastata hoitoapua kaipaavalle yksinhuoltajaisälle? Miten pakistanilaiselle nuorelle naiselle, joka odottaa turvapaikkapäätöstä jo kolmatta vuotta? Pienyrittäjälle, jolla ei ole varaa pitää sairaslomaa? Maitotilalliselle, jonka pitää valita suurten investointien tai karjan lopettamisen välillä? Vanhukselle, joka ei enää pärjää yksin? Koululaiselle, joka pelkää, että ilmastonmuutos riistää hänen sukupolveltaan tulevaisuuden?

Käsityksemme siitä, minkälainen on hyvä yhteiskunta, vaihtelevat. Ristiriitatilanteita voit uskin välttää. Mutta me voimme vaikuttaa siihen kuinka toimimme tilanteissa, joissa yhteinen näky puuttuu ja paineet kasautuvat. "Rauhaa", toivottaa Jeesus muutosten ja ristiriitaisten odotusten keskellä. Rauhaa sisimpään, kun työn realiteetit koettelevat omaa näkemystä yhteisestä hyvästä.

När Jesus kommer till påskfestligheterna ses hans popularitet och hans budskap om det stundande Guds rike som hot både bland de politiska och religiösa makthavarna. Även hans efterträdare ses i tvivelaktigt ljus. Några av han närmaste vänder sig emot honom. Jesus blir förrädd, arresterad, misshandlad och avrättad.

Många hade sett Jesus som en möjlighet till förändring, Messias, den som hämtar rättvisa, läraren som visar riktningen, ledaren som för med sig bättre tider. Men med händelserna efter påskfestligheterna verkar det som om alla löften har skingrats. De stora förväntningarna gick inte i uppfyllelse.

Gruppen som följde Jesus skingras. En del gömmer sig, andra flyr från Jerusalem — några blir kvar och begraver kroppen på den de älskat. Sorg, besvikelse, förvirring, rädsla. Var detta allt?

Men på tredje dagen efter Jesus död börjar ryktet sprida sig: kvinnorna som på morgonen har besökt graven har funnit den tom. De återvänder med en obegriplig nyhet: Jesus har uppstått från de döda!

Nu samlas lärjungarna i en större grupp. Sorl av prat fyller rummet. Frågorna, tvivel, hopp och förvirring växlar — och plötsligt uppenbarar sig Jesus som från intet. Lärjungarnas första reaktion är rädsla och tvivel, men Jesus hälsning lugnar dem: "Det är jag, ingen annan" — och sedan en vardaglig och lugnande fråga i all sin vardaglighet "Finns det något att äta?" "Sorg, rädsla och misstro förvandlas till glädje och förundran. Jesus som borde ha varit död, sitter här mitt emellan dem, sitter och äter stekt fisk.

PTK 1/2019 vp Liite 10A

On aina yhtä sykähdyttävää lukea, mikä ylösnousseen Jumalan Pojan ensimmäinen pyyntö ystävilleen on: "Onko täällä mitään syötävää?" Jeesus kiinnittää huomionsa arkisiin asioihin, ihmisen perustarpeisiin, jokapäiväiseen leipään.

Kuinka sinä omalla paikallasi kannat vastuun siitä, että jokapäiväistä leipää riittää kaikille? Kuinka siitä, että yhteiskunnassa vallitsee rauha ja että kaikki tulevat ravituiksi?

Yhdysvaltalaisen ihmisoikeuksien puolustajan Martin Luther Kingin kuolemasta on tässä kuussa kulunut 51 vuotta. Suurin osa meistä muistaa Kingin parhaiten hänen julistuksestaan "Minulla on unelma." Unelma mistä? Yhteiskunnasta ja maailmasta, jossa jokaisen ihmisarvoa kunnioitetaan, oikeudenmukaisesta maailmasta. Mutta, King muistuttaa, "Ei ole olemassa oikeudenmukaisuutta ilman rauhaa, eikä rauhaa ilman oikeudenmukaisuutta."

Rauhasta pitää unelmoida, mutta sitä pitää myös varjella — ja siellä missä se on särkynyt, sitä pitää rakentaa väsymättä uudelleen. Rauha on konkreettisia tekoja ja valintoja. Etenkin meille, jotka on kutsuttu kantamaan laajempaa yhteiskunnallista vastuuta, se tarkoittaa oikeudenmukaisia päätöksiä. Oikeudenmukaisuus ei tarkoita vain kaiken jakamista tasan. Se on enemmän kuin tasa-arvo. Oikeudenmukaisuus tarkoittaa sitä, että niitä jotka ovat jääneet muiden jalkoihin, pitää tukea enemmän. Niille, jotka ovat jääneet vähemmälle, pitää jakaa enemmän. Kiinnittihän Jeesuskin usein huomionsa juuri niihin, jotka oli painettu hänen oman yhteiskuntansa laitamille, niihin joiden ääntä muut eivät halunneet kuulla.

Jesus ord "Frid över er" lovar inte endast skingra rädsla eller tillfredsställa vardagliga behov. Hans hälsning till sina efterträdare, således också till oss, berättar om en helt ny verklighet efter uppståndelsen. Jesus har med sin död och uppståndelse gett frid. Därför är hans ord mera än en lugnande hälsning: de är en fredsförklaring mellan människor och Gud.

Jumala haluaa rauhaa. Mutta ei ainoastaan rauhaa itsensä ja ihmisen välille, ei vain ihmisen sisäistä rauhaa, vaan rauhaa ihmisten ja koko luomakunnan kesken. Jeesuksen sanat Vuorisäärnassa "Autuaita ovat rauhantekijät, sillä he saavat Jumalan lapsen nimen." (Mt. 5:53) kertovat juuri tästä. Niin ominaista rauha on Jumalalle, että ne jotka sitä rakentavat, tunnetaan hänen lapsinaan. Siksi Jeesus kutsuu meitä seuraamaan itseään rauhantekijöinä. Eduskunnassa, ministeriöissä, kirkoissa, kotona, naapurustossa — missä ikinä elämme ja vaikutamme.

Jeesuksen tuoma rauha kohtasi ja tyynnytti hänen seuraajiensa pelon. Meitä se rohkaisee kohtaamaan omat pelkomme, ovat ne sitten pelkoa uuden ja erilaisen edessä, pelkoa muutoksen edessä. Pelokas mieli ei tunnista toivoa tai hyvää tahtoa, vaan näkee uhkakuvia ja vastakkainasettelua joka puolella.

Jeesuksen Kristuksen kuolemassa ja ylösnousemuksessa Jumalan todellisuus murtautuu tämän maailman todellisuuteen. Siinä todellisuudessa kuoleamalla ei ole enää viimeistä sanaa, vaan elämällä. Siinä todellisuudessa pelko ja levottomuus ei enää hallitse, vaan rauha. Kutsu seurata ylösnoussutta Kristusta on kutsu mielenmuutokseen ja avautumiseen toisia kohti. Kun pelko on voitettu, jää tilaa vapaudelle — vapaudelle antaa anteeksi, vapaudelle palvella muita.

PTK 1/2019 vp Liite 10A

Rauha teille, kun kuljette työssänne ja elämässänne rauhan rakentamisen tiellä.

Jumalanpalveluksen päätyttyä poistuivat kirkosta tasavallan presidentti ja valtioneuvoston jäsenet, eduskunnan puhemies, varapuhemiehet ja jäsenet, eduskunnan pääsihteeri ja eduskunnan oikeusasiamies sekä muut kutsuvieraat ja lähtivät Eduskuntataloon, jossa valtiopäivien avajaiset tapahtuivat.
